

A SOCIJALIZAM 1980. 2. SZÁMA

A Jugoszláv Kommunista Párt, a forradalmi szakszervezetek és a Jugoszláv Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakulásának 60. évfordulója alkalmából 1980. február 7 és 9 között A Jugoszláv Kommunista Szövetség és a szocialista forradalom elnevezéssel tudományos tanácskozást tartottak Bléden. A szervező bizottság vezetője Stevan Doronjski, a Jugoszláv Kommunista Szövetség Központi Bizottsága Elnökségének elnöklője volt. A Szocializmus szerkesztősége is tagja volt a szervező bizottságnak.

Az 1980. 2. számának témáját a tanácskozáson elhangzott beszámolókból összeválogatott anyag képezi. Helyszűke miatt a 30 közleményből csak 16-ot nyomtattak ki e számban. Egy külön nyomtatvány van tervben, amely közzé tenné a teljes anyagot.

Az első beszámoló címe: A Kommunista Szövetségnek szüksége van elméletre mint a forradalom bíráló eszméjére. Szerzője Stevan Doronjski. Bevezetőként Titónak a pártról alkotott koncepcióját ismerteti, hangsúlyozván a Kommunista Párt osztályjellegét. Majd a Kommunista Szövetséggel foglalkozó tudományág feladatairól ír. Bemutatja a Kommunista Szövetség társadalmi érdekek iránti viszonyát. A szerző szerint e téren a következő feladatok hárulnak a kommunistákra: 1) az olyan érdekek leleplezése és társadalmi-gazdasági forrásainak megszüntetése, amelyek objektíve a szocialista öngazgatás ellen irányulnak, ezenkívül a termelőerők fejlesztése, a társultmunka-szervezetek anyagi javainak növelése, a stabil gazdasági fejlődés serkentése és a szocialista öngazgatású demokrácia fejlesztése. E történelmi jelentőségű szerepkört a társadalom szocialista erőivel közösen kell vállalni.

Kiro Gligorov a Jugoszláv Kommunista Szövetség és Jugoszlávia fejlesztési programja címmel tartott beszámolót. E húszoldalas közlemény részletesen bemutatja hazánk háború utáni újjáépítését, az iparosítást, az öngazgatás bevezetésének hatását a fejlődésre, a mezőgazdaság fejlesztésének irányvonalait, a kereskedelem és a külkereskedelem fejlődé-

sét, a fejlett és fejletlen vidékek és köztársaságok viszonyának problémáját. Végezetül a fejlesztési politika időszerű problémáit ismerteti.

Najdan Pašić cikke a Kommunista Szövetségnek az öngazgatási érdekek pluralizmusának rendszerében betöltött szerepéről szól és a társadalmi érdekeknek a munkásosztály közvetlen érdekeivel és céljaival való összehangolását sürgeti.

Vučina Vasović tanulmánya A Kommunista Szövetségnek az öngazgatású szocializmus politikai rendszerében betöltött szerepéről és feladatairól szól. Megvitatja a Párt és a korszerű demokrácia viszonyát, valamint elemzi a pártfeladatok teljesítésének feltételeit és lehetőségeit.

A kollektív munkáról és döntéshozatalról Mijat Suković tartott beszámolót, nagy fontosságot tulajdonítva a testületi és az irányító szerveken belüli demokratikus viszonyoknak, a személyi és közös felelősségnek, a kollektív munka és döntéshozatal feltételeinek.

Hamdija Pozderac Nemzeti egyenjogúság az öngazgatású szocializmusban címmel írt tanulmányt, amely áttekintést ad a JKSZ-nek a nemzeti kérdéssel kapcsolatos álláspontjairól, kezdve az 1919-ben megtartott első kongresszustól.

Stevo Ilić és Franjo Feldi közösen dolgozták fel A Kommunista Szövetség és az általános honvédelem valamint a társadalmi önvédelem témakörét. A JKSZ-nek az általános honvédelem és társadalmi önvédelem koncepciójának kidolgozásában és valóra váltásában betöltött szerepét mutatja be.

Jovan Raičević a Kommunisták és szervezetük című 24 oldalas tanulmányában a munkásosztály politikai szervezetéről, a párt osztály iránti és az osztály párt iránti viszonyáról ír. A következő kérdésre próbál választ adni: Mi teszi a Jugoszláv Kommunista Szövetséget a munkásosztály eszmei és politikai élcsapatává?

Zoran Vidojević beszámolójának címe: Az osztály és párt viszonya az öngazgatás jelenlegi lehetőségeinek tükrében. A szerző megvitatja a párt létezésének feltételeit az öngazgatású rendszerben. Ismerteti a párt tevékenységi körét és feladatait. Megállapítja, hogy „az öngazgatás módosítja a párt és az osztály közötti viszonyt”.

Stipe Šugar hoozzászólásának címe: A Jugoszláv Kommunista Szövetség szociális és osztályjellege. Adatokat és elemzést közöl a párttagság összetételéről és számának alakulásáról.

Božidar Debenjak A Kommunista Szövetség és a marxizmus című tanulmánya megismertet bennünket a marxizmusnak az öngazgatású társadalomban betöltött szerepével, valamint a marxizmus és a JKSZ viszonyával.

Andelka Milić beszámolója tulajdonképpen egy kutatómunka eredményeit ismerteti. Címe: Eszmei tudat és a Kommunista Szövetség tagjainak angazsálása. E tudományos kutatás 1977-ben kezdődött és még ma is tart. Fő témája a tagságnak a JKSZ céljaival és ideológiájával, az ál-

lam szerepével, a tettekézsésséggel kapcsolatos álláspontjának, valamint a tagok marxista ismeretekből tanúsított tudásának megismerése.

Vladimir Cvjetičanin: A Kommunista Szövetség szerepe a mezőgazdaság és a falu szociális átalakulásában című írása egy empirikus kutatás eredményeivel foglalkozik. A magántermelők közül kikerülő párttagok számának csökkenését vizsgálja és megállapítja, hogy e tendencia oka a társadalmi és gazdasági viszonyokban gyökerezik. Ezenkívül ismerteti a JKSZ falusi alapszervezeteinek a többi társadalmi és politikai szervezettel való együttműködését és a falusi környezetben kifejtett tevékenységéből gyűjtött tapasztalatokat.

Branko Mikulić A hatodik kongresszus jelentős hozzájárulása fejlődésünkhöz című tanulmányában a JKSZ-nek a szocialista öngazgatási gyakorlatban; az eszmei álláspontok gyakorlati valóra váltásában játszott szerepét elemzi.

Stane Dolanc A pártról alkotott elképzelés a forradalmi elmélet keretein belül fejlődik című hozzászólásában a JKSZ és a szocialista forradalom viszonyáról alkotott saját nézeteit ismerteti. Figyelmeztet az öngazgatási gyakorlat és elmélet elkülönítésének veszélyére, majd a Kommunista Szövetség jövőbeli feladatait elemzi.

Az utolsó beszámoló szerzője Vladimir Bakarić. Címe: A kommunis-ták kezdeményezése elméletünk eredményeitől függ: Bakarić elvtárs a blédi értekezlet célkitűzéseit taglalja és kiemeli, hogy e tanácskozásnak hozzá kell járulnia a JKSZ és a társadalmi fejlődés közötti kölcsönös összefüggés, valamint a párt és a munkásosztály közötti viszony fejlődéséhez.